

ZAPISNIK

sa Pete sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 26. saziva, koja je održana 10. jula 2017. godine

Sjednica je počela u 17:30 sati. Predsjedavao je Radule Novović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali: Radule Novović, predsjednik Odbora i članovi Odbora: mr Branka Tanasijević, Petar Porobić, mr Aleksandra Vuković, mr Ervin Ibrahimović i, kao zamjena u toku prvog dijela sjednice, umjesto Andrije Popovića, sjednici je prisustvovao prof. dr Vujica Lazović iz Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore.

Sjednici je, u svojstvu predlagača amandmana, prisustvovao poslanik Skupštine Crne Gore Genci Nimanbegu.

U svojstvu ovlašćenih predstavnika predlagača seta zakona iz oblasti obrazovanja, sjednici su prisustvovali: dr Damir Šehović, ministar prosvjete u Vladi Crne Gore, Arijana Nikolić-Vučinić, generalna direktorica Direktorata za predškolsko i osnovno obrazovanje i vaspitanje i obrazovanje i vaspitanje lica sa posebnim obrazovnim potrebama, Omer Mehmedović, sekretar Ministarstva prosvjete, Veljko Tomić, generalni direktor Direktorata za opšte srednje, srednje stručno i obrazovanje odraslih i Mijajlo Đurić, načelnik Odjeljenja za normativno-pravne poslove i harmonizaciju propisa.

Predsjednik Odbora Radule Novović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorio Petu sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. Osam amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju**, koje je podnio poslanik Genci Nimanbegu.

*

Nakon što je jednoglasno usvojen dnevni red, prešlo se na raspravu o podnijetim amandmanima.

Predsjednik Odbora, poslanik Radule Novović, otvorio je raspravu povodom prve tačke dnevnog reda i predložio da se, radi boljeg ekonomisanja vremenom, objedini obrazloženje svih amandmana, što su podržali svi članovi Odbora.

Poslanik Genci Nimanbegu se izvinio zbog kasnog podnošenja amandmana i saopštio da je iz razloga efikasnosti rada odustao od amandmana četiri i pet. Naveo je da se predloženi amandmani odnose na problematiku sistema obrazovanja u Crnoj Gori, koje se odvija na dva jezika, crnogorskom i albanskom, kao i da je kroz amandmane iznio lični stav da je obrazovni sistem centralizovan i da smatra da bi se takva situacija, prihvatanjem podnesenih amandmana, mogla ublažiti.

Naveo je AMANDMAN 1:

U članu 21 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju (u daljem tekstu: Predloga), u drugom, trećem i četvrtom stavu dodaje nova tačka, koja glasi:

„4) u ustanovama gdje se nastava izvodi na jeziku manjinskih naroda i drugih manjinskih zajednica, pored uslova propisanih zakonom, mora da ima aktivno znanje jezika i pisma te manjine i crnogorskog jezika“.

Naglasio je da je ovakav stav bio definisan važećim zakonom, ali da se odnosio na nastavni kadar koji izvodi nastavu na albanskom jeziku.

Kada je riječ o AMANDMANU 2, naveo je da se, isti, odnosi na dodavanje stava za razrješenje direktora škole, u slučaju kada isti zaposli nastavnika suprotno članu 101 stav 3, što se odnosi na nastavnika koji nema znanje jezika manjine u školi gdje se izvodi nastava na jeziku manjinskih naroda.

Objasniću AMANDMAN 3, poslanik Genci Nimanbegu je naveo da predlaže da se u članu 28 Predloga zakona, poslije dodatog stava u članu 85 stav 1 važećeg zakona, doda novi stav koji glasi:

„U ustanovama gdje se nastava izvodi na jeziku manjinskih naroda i drugih manjinskih zajednica, bar jedan pomoćnik mora da ima aktivno znanje jezika i pisma te manjine i crnogorskog jezika.“

Predlog predviđa da ustanove koje pohađa više od 900 učenika mogu imati dva pomoćnika direktora. Predložio je da, od dva pomoćnika, barem, jedan mora ispunjavati navedeni uslov. Takođe, kao primjer navodi školu u Gusinju gdje niko od rukovodećeg kadra ne zna albanski jezik, iako se nastava izvodi na jeziku tog manjinskih naroda.

Naglasio je i da se podneseni AMANDMAN 6 oslanja na, već navedeni, AMANDMAN 2, i njime predlaže da se predvidi sankcija u vidu kaznenog prekršaja za nepoštovanje člana 101 stav 3, na način što će se u članu 54 Predloga, u tački 8a, poslije riječi 101a dodati riječi: *„i člana 101 st. 3“.*

U vezi sa AMANDMANOM 7, poslanik Genci Nimanbegu je naveo da postoje slučajevi da su članovi školskih odbora u umjetničkim školama, bez adekvatne školske spreme, te predlaže da se u Opštem zakonu o obrazovanju i vaspitanju, u članu 73, poslije stava 6, doda novi stav koji glasi:

„Predstavnici ministarstva moraju imati najmanje sedmi nivo nacionalnog okvira klasifikacije.“

Dodao je da je razmišljao da li da predloži četvrti, šesti ili sedmi stepen, ali, pošto se za predstavnike roditelja ne može propisati stepen školske spreme, mišljenja je da Ministarstvo treba delegirati članove sa navedenim stepenom školske spreme, ako želi poštovati politiku škole.

Poslanik Genci Nimabegu je istakao da je AMANDMAN 8 podnijet, jer smatra da je od velike važnosti da se u postupku izbora direktora poštuje stav lokalne zajednice, kao reprezenta svih građana opštine, i naveo AMANDMAN 8:

Član 23 Predloga mijenja se i glasi:

U članu 80 stav 6 se mijenja i glasi:

„Direktora javne ustanove bira i razrješava ministar, uz prethodnu saglasnost Skupštine opštine na čijoj teritoriji radi javna ustanova“.

U članu 80 poslije stava 6 dodaje se novi stav, koji glasi:

„U postupku izbora direktora javne ustanove ministar obrazuje tročlanu komisiju koja sa kandidatima koji ispunjavaju propisane uslove obavlja usmeni intervju i razmatra priložene programe razvoja i o tome dostavlja izvještaj ministru.“

Takođe, navodi da je mišljenja, da osnivač i onaj ko finansira školu, ima pravo odlučivanja u postupku izbora direktora škole, i mora biti uključen u postupak izbora direktora. Navodi da bi ovakav prijedlog predstavljao adekvatno rešenje, i to na način da se odluka o izboru direktora dostavlja lokalnoj samoupravi na izjašnjenje i saglasnost, kao i da se, u slučaju neslaganja lokalne samouprave, konkurs ponovi.

Poslije uvodnog obrazloženja podnosioca amandmana, poslanika Nimanbegua, predsjednik Odbora Radule Novović je otvorio raspravu i pozvao članove Odbora da uzmu učešće.

Za riječ se javio prof. dr Vujica Lazović i naveo da, u potpunosti, razumije inicijativnost podnosioca amandmana, kao i njegov istrajni pristup po ovom osjetljivom pitanju. Smatra da predloženi amandmani imaju opravdanje u ostvarivanju prava manjina, ali, ističe da primjena podnesenih amandmana u ukupnom obrazovnom sistemu, u praksi, ne bi bila dobra. Takođe, navodi da je naše društvo politizovano i da u takvim uslovima, ako za izbor direktora škole ministar svaki put treba dobiti saglasnost lokalne samouprave, u 80 % slučajeva, ne bi bio postavljen. Istakao je da je funkcija ministra prosvjete zato i ustanovljena, kako bi odgovarao za upravljanje i organizaciju.

Predsjednik Odbora je naveo da je, i sam, imao neformalni razgovor sa poslanikom Nimabeguom u vezi sa upotrebom albanskog jezika u školama i da smatra da je ovo tema za posebnu sesiju i obavezao se da će se, u narednom periodu, porazgovarati i na ovu temu.

Dr Damir Šehović, ministar prosvjete u Vladi Crne Gore, zahvalio je predlagачu na podnesenim amandmanima, navodeći da, isti, pokazuju svijest o značaju obrazovanja i pokušaj da se doprinese kvalitetu obrazovanja, što, smatra motivom za podnošenje amandmana na Predlog zakona. Naglasio je da je na rješavanje problematike oko izbora direktora, u pripremi Predloga zakona, utrošeno najviše vremena. Istakao je da je sistem decentralizovan u odnosu na postojeće rješenje, kojim se podrazumjeva da se direktor bira na osnovu javno objavljenog oglasa, a na osnovu odluke ministra. Naveo je da se, iz razloga transparentnosti, uvodi komisija koja daje konačan stav o tome kome treba ponuditi da rukovodi vaspitno-obrazovnom institucijom, čiji su izvještaji o rezultatima o sprovedenom oglasu, javni. Takođe je naveo da postoje i drugi modeli u kojima školski odbor bira direktora i da su, isti, legitimni, s tim što su članovi odbora iz lokalne samouprave, tako da su finansiranje i odgovornost decentralizovani, dok su novim rješenjem, finansiranje i odgovornost centralizovani. Dodao je da je rješenje kojim bi skupština opštine davala saglasnost na odluku ministra o izboru direktora, neprihvatljiva, najprije iz razloga što bi se postavilo pitanje primjene navedenog rješenja, s obzirom na to da skupština opštine, u prosjeku, zasijeda jednom u četiri mjeseca, nekad rjeđe ili češće, kao i da bi u slučaju političkih nesuglasica i nemogućnosti sazivanja sjednice trpio nastavni proces. Istakao je da je planirano uključivanje Nacionalnog savjeta pri izboru direktora, gdje bi se mišljenje Savjeta uzimalo u obzir prilikom donošenja odluke o izboru direktora. Takođe, dodaje da, ukoliko bi se postavilo pitanje decentralizacije finansiranja obrazovanja i došlo do saznanja da bi donošenje nekog drugog rješenja, kada je u pitanju izbor direktora, koje bi predstavljalo iskorak u odnosu na postojeće rješenje, ne bi bio problem da se krene u izmjene propisa.

Ministar dr Damir Šehović je komentarisao AMANDMAN 1, u kome se predlagač pozvao na član 21 Predloga zakona i uslove za izbor direktora. Istakao je da je u članu 101 stav 3 važećeg zakona, jasno propisano da nastavnici moraju imati aktivno znanje jezika manjine, pri zapošljavanju u ustanovama gdje se nastava izvodi na dva jezika. Predložio je da, pošto se ovim zahtjevom traži da i direktor škole u kojoj se nastava izvodi dvojezično, ima aktivno znanje jezika te manjine, a AMANDMANOM 3, da u ustanovama koje imaju dva pomoćnika, najmanje jedan od njih ima pomenuto znanje, da se isti objedine u jedan zahtjev, tako što će se precizirati da, minimum jedno od troje rukovodilaca koji se nalaze na čelu vaspitno obrazovne ustanove, posjeduje aktivno znanje jezika i pisma manjine. Napomenuo je da se mora naći smislen način za utvrđivanje ko će utvrđivati i što će biti mjerilo znanja jezika manjine, kao i da je sklon tome da, u narednom periodu, treba pristupiti zajedničkom rješavanju ovog pitanja.

U vezi sa AMANDMANOM 2, ministar Šehović je istakao da ovo rješenje već postoji, i da je, isto, sadržano u članu 83 važećeg zakona, gdje je u tački 7 predviđeno, kao uslov za razrješenje direktora, u slučaju da izabere nastavnika ili saradnika suprotno zakonu.

Izjašnjavajući se o AMANDMANU 7, ministar Šehović je naveo da se on odnosi na član važećeg zakona, koji nije predmet ovog prijedloga zakona. Takođe, pojasnio je da postoji spremnost Ministarstva prosvjete da se, ako se u narednom periodu procijeni da za tim postoji potreba, pristupi rješavanju ovog pitanja u proceduri koja podrazumjeva pokretanje novog prijedloga za izmjene i dopune zakona, koji bi se uputio parlamentu i o kojem bi se, isti, izjasnio.

Predsjednik Odbora je zahvalio ministru prosvjete dr Damiru Šehoviću i dao riječ predlagaču amandmana, poslaniku Nimanbeguu za odgovor na komentar.

Poslanik Genci Nimanbegu je zatražio jasan stav ministra Šehovića u vezi sa AMANDMANOM 7 i naveo da bi amandman postao novi član 20 u Predlogu zakona, dok bi se ostali članovi prenumerisali i naveo da je to bio stav Zakonodavnog odbora.

Ministar prosvjete dr Damir Šehović je naveo da se u vezi sa navedenim prijedlogom može tražiti stav Ministarstva, koji bi, moguće, bio pozitivan, ali u proceduri koja je zakonom predviđena.

Članica Odbora mr Aleksandra Vuković je postavila pitanje bavljenja amandmanima koji nisu u okviru Predloga o izmjenama i dopunama zakona.

Predsjednik Odbora je sugerisao da se na sjednici ne raspravlja o važećem zakonu, već o onome što je predmet prijedloga izmjena i dopuna važećeg zakona i uputio poslanika Nimanbegua na proceduru u komunikaciji sa Ministrom.

U raspravi je učestvovala članica Odbora mr Branka Tanasijević, koja je istakla mišljenje, na osnovu dugogodišnjeg iskustva rada u radnim tijelima, da se na sjednicama radnih tijela, na kojima se razmatraju prijedlozi zakona, ne raspravlja o članovima važećeg zakona, ukoliko nijesu predmet predloženih izmjena i dopuna zakona.

Poslanik Genci Nimabegu je, slažući se sa navodima, podsjetio prisutne na činjenicu da se dešavalo da se napravi presedan.

Predsjednik Odbora je naglasio da se, u skladu sa dosadašnjim principima rada Odbora, neće raspravljati o članovima važećeg zakona, koji nijesu predmet ovog prijedloga zakona i pozvao članove Odbora da nastave sa raspravom.

Predlagač amandmana Genci Nimanbegu je naveo da će tražiti da se glasa o AMANDMANU 7.

Takođe, u vezi sa rješavanjem pitanja nivoa znanja jezika manjina, ministar Šehović je napomenuo da treba donijeti preciznu normu i tačno odrediti koja ustanova će biti ovlašćena da vrši provjeru znanja jezika. Istakao je da, suštinski, podržava mogućnost takvog rješenja, ali smatra da ono može sačekati i biti predmet narednih izmjena i dopuna zakona.

Član Odbora mr Ervin Ibrahimović je učestvovao u raspravi. Postavio je pitanje ministru Šehoviću o načinu izbora tročlane komisije, na što je ministar Šehović odgovorio da će to pitanje biti regulisano podzakonskim aktom.

Član Odbora Petar Porobić je učestvovao u raspravi i istakao da smatra da novo rješenje predstavlja korak naprijed. Dao je komentar u vezi sa AMANDMANOM 8, navodeći da bi prihvatanje istog, značilo potpunu blokadu obrazovnog sistema, s obzirom na to da je lokalna samouprava u visokoj mjeri ispolitizovana i da se, nekada ranije, lokalna samouprava pitala pri izboru direktora, recimo, jednog doma zdravlja. Smatra da su ta vremena prošla i da živimo u vremenu gdje bi se lako moglo doći u situaciju da se zastupaju interesi samo jedne političke opcije.

Poslanica mr Aleksandra Vuković je iznijela mišljenje u vezi sa AMANDMANOM 7, za čiji sadržaj smatra da odnosi i na nivo obrazovanja ljudi koji učestvuju u nastavi, navodeći da je amandman prihvatljiv, ali da treba obratiti pažnju na ono što je iskazano kao bojazan Ministra, u smislu postojanja slučajeva direktora koji imaju niži stepen stručne spreme nego što je propisano Predlogom zakona. Mišljenja je da se treba povesti računa, da se zbog novog zakonskog rješenja, jedan broj nastavnika i pojedini direktori ne ostave bez posla, kao i da im treba pružiti priliku da završe fakultet, u određenom vremenskom periodu.

Predsjednik Odbora je pozvao predlagača amandmana da završnu riječ.

Poslanik Genci Nimanbegu je, u završnoj riječi, istakao da smatra da se treba krenuti u kreiranje boljih vremena, a ne čekati da ona, sama, dođu. Ako se posmatra funkcionisanje današnje lokalne samouprave, smatra da su primjedbe na ovakav prijedlog rješenja, opravdane. Naveo je primjer lokalne samouprave iz regiona i mišljenja je da je opravdana bojazan da ministar ne može stići upoznati sve kandidate, kada se bira deset direktora. Takođe, smatra da je neophodno djelovati po pitanju određivanja minimalnog stepena obrazovanja za članstvo u školskim odborima, kako bi se izbjegli slučajevi da u školske odbore uđu članovi sa niskim nivoom obrazovanja.

Ministar Šehović je naveo da je saglasan sa odredbom da se nivo obrazovanja članova školskih odbora spusti na šesti nivo, da se ne bi desilo da traženi nivo obrazovanja za člana školskog odbora bude veći nego za direktora. Naglasio je da bi ova norma morala imati prelaznu odredbu, kojom bi se regulisao status zatečenih članova školskih odbora, koji ne ispunjavaju propisani nivo obrazovanja. Zaključio je da je sve navedeno dobra argumentacija koja ide u prilog činjenici da to treba da bude predmet budućih rasprava, kako bi se došlo do jasne odredbe kojom će se precizirati ko će mjeriti nivo znanja jezika u ustanovama gdje se nastava izvodi dvojezično. Istakao je da je stav Ministarstva prosvjete, po ovim pitanjima, pozitivan, ali da se, zbog brzine, ne smije napraviti propust u zakonskom rješenju, već ih treba pažljivo razmotriti i pripremiti.

Nakon završene rasprave predsjednik Odbora je pozvao članove Odbora da se izjasne o amandmanima poslanika Nimanbegua na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju.

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport se izjasnio o predloženim amandmanima 1, 2, 3, 6, 7 i 8, na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, poslanika Nimanbegua, glasajući na sljedeći način:

AMANDMAN 1: dva glasa za, četiri uzdržana;

AMANDMAN 2: dva glasa za, četiri uzdržana;

AMANDMAN 3: dva glasa za, četiri uzdržana;

AMANDMAN 6: svi (6) uzdržani;

AMANDMAN 7: svi (6) uzdržani;

AMANDMAN 8: svi (6) uzdržani.

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport nije prihvatio amandmane 1, 2, 3, 6, 7 i 8, na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, poslanika Nimanbegua i predložio je Skupštini Crne Gore da, iste, odbije.

Nakon iscrpne rasprave i glasanja o predloženim amandmanima, predsjednik Odbora Radule Novović je konstatovao da je Peta sjednica Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport završena.

Sjednica je završena u 18:15 sati.

Broj: 00-63-11/

SEKRETARKA ODBORA

Svjetlana Aligrudić

PREDSJEDNIK ODBORA

mr Radule Novović, s.r.